

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

สุขุม กุลชาติ^{1*}, วิมลสิริ แสงกรด²

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

²อาจารย์ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น และ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ใช้บริการสถานบันเทิงจำนวน 22 แห่ง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า แบบสอบถามทั้งชุดมีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาช พบว่า แบบสอบถามทั้งชุดมีค่าเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว

การวิจัย พบว่า (1) ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่นสูงที่สุดคือ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง และปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ

คำสำคัญ: นโยบายจัดระเบียบสังคม, สถานบันเทิง, สถานประกอบการ, เทศบาลนครขอนแก่น

Factors affecting the effectiveness of Policy implementation Effectiveness Social organization policy on Entertainment spot in Khon Kaen City Municipality Area

Sukhum Kulachat^{1*} , Wimon Siri Saengkrod²

¹Graduate Student, Master of Public Administration, College of Local Administration, Khon Kaen University

² Lecturer, College of Local Administration, Khon Kaen University

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the effectiveness of social policy implementation on entertainment spot in Khon Kaen City Municipality area and (2) factors affecting the effectiveness of social policy implementation on entertainment spot in Khon Kaen City Municipality area. The sample group consisted of 400 people who used services at 22 entertainment spot in Khon Kaen City Municipality area. The data collection methods was questionnaires. The validity of the questionnaire was calculated using the Index of Item Objective Congruence (IOC), found that the questionnaire ranged from 0.67-1.00, and the reliability was determined using the Cronbach's alpha, which found that the questionnaire was 0.85. Data analysis was performed with packaged program. The statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation and one-step multiple regression analysis.

The research findings show that (1) the effectiveness of social policy implementation on entertainment spot in Khon Kaen City Municipality area Overall, it was at a high level. (2) factors affecting the effectiveness of social policy implementation on entertainment spot in Khon Kaen City Municipality area, the highest is The factor of government officials followed by government policy, entertainment spot operators, and user.

Keywords: Social Policy, Entertainment Spot, Establishment, Khon Kaen Municipality

บทนำ

การพัฒนาประเทศตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้วิถีในการดำเนินชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีโอกาสในการเลือกรับข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และสามารถรับรู้และวิพากษ์การได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้นผ่านเครือข่าย ทำให้เยาวชนไทยเกิดการแลกเปลี่ยน หรือเลียนแบบทางวัฒนธรรมกัน ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของชาติตะวันตกในเรื่องการแต่งกาย แฟชั่น การสร้างสรรค์และการ เทียวในเวลาว่างมากขึ้น ก่อให้เกิดกระแสวัฒนธรรมและบริโภคนิยมในหมู่ของเยาวชนรุ่นใหม่ รวมทั้งการถูก ครอบงำทางวัฒนธรรม สถานบันเทิงประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่สังคมไทยรับเข้ามา โดยเฉพาะสถานบันเทิงด้านกลางคืน ได้ทำลายระบบการศึกษาของชาติไปในตัว เพราะพบว่าวัยรุ่นที่ยังไม่ บรรลุนิติภาวะ และยังอยู่ในวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียนเข้าไปใช้บริการ ไปมั่วสุมกันตามสถานบันเทิง ดังนั้นสถาน บันเทิงประเภทผับ บาร์ ไนท์คลับ คาเฟ่ จึงเป็นแหล่งดึงดูดกลุ่มเยาวชนให้เข้าไปใช้บริการจำนวนมาก ซึ่ง เยาวชนในที่นี้ตามความหมายขององค์การสหประชาชาติ คือบุคคลที่อายุ 15 ปี ถึง 25 ปีบริบูรณ์ซึ่งอยู่ในวัย กำลังศึกษา มีลักษณะนิสัยต้องการสิ่งแปลกใหม่และอยู่ในวัยอยากรู้อยากลอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2563) ด้วยเหตุนี้ทำให้สถานบันเทิงต่าง ๆ ได้จัดบรรยากาศให้ดึงดูดทั้งบรรยากาศภายในร้าน ดนตรี อาหาร สิ่งเหล่านี้ ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้เหล่าเยาวชนนิยมเข้ามาใช้บริการมากยิ่งขึ้น (จุฑาทิพย์ พรหมวงศ์, โอนทัย งามวิชัยกิจ และ ยุทธนา ธรรมเจริญ, 2561)

การจัดระเบียบสังคม (social order) เป็นกระบวนการที่สมาชิกในสังคมได้พัฒนาการกระทำระหว่าง กันทางสังคมอย่างมีระบบ ระเบียบ โดยมีสมาชิกส่วนรวมของสังคมต่างยินยอมรับเป็นแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติร่วมกัน ตลอดจนสืบทอดจนเป็นบรรทัดฐานในการดำรงชีวิตร่วมกันของสมาชิกในสังคม ดังนั้นจึงมีความ จำเป็นที่ต้องมีการจัดระเบียบสังคม เนื่องจากสมาชิกในสังคมมีความแตกต่าง ทั้งในทางกายภาพและในทาง สังคม และสมาชิกในสังคมมีวัตถุประสงค์และมีความต้องการร่วมกันในสังคมมนุษย์ทุก ๆ สังคมสมาชิกแต่ละ คนย่อมมีความต้องการพื้นฐานร่วมกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเพื่อให้ บรรลุถึงวัตถุประสงค์และความต้องการนั้น ตลอดจนเพื่อป้องกันการขัดแย้งระหว่างสมาชิกในสังคม ธรรมชาติ ของมนุษย์ คือ การต่อสู้ การใช้อำนาจ ดังนั้นจึงต้องมีกฎเกณฑ์เพื่อให้ความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมราบรื่น ทำให้การจัดระเบียบสังคมเป็นวิธีทางหนึ่งในการแกวีกฤตการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งกำลังได้รับการ วิพากษ์วิจารณ์และนำไปเป็นแนวทางในการจัดการและเยียวยาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ดังจะเห็นได้จาก ความพยายามในการจัดระเบียบสังคมทั้งการจัดระเบียบทางด้านการเงิน การศึกษา สถานบันเทิง ความรัก ความคิดและการจัดระเบียบอื่น ๆ แนวทางและมาตรการในการจัดระเบียบสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งถูก นำเสนอแผนกลไกทางกฎหมาย อันเป็นเครื่องมือที่สำคัญของสังคม ซึ่งกลไกและมาตรการดังกล่าวมักอิงทฤษฎี ทางตะวันตก ซึ่งมักจะเห็นผลได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม การจัดระเบียบสังคมเพื่อจะ ให้เกิดผลอย่างจริงจังและยั่งยืนในระยะยาวจะต้องอาศัยกลไกและมาตรการอื่น ๆ เขามาประกอบด้วย

จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 พบว่ามีประชากรรวม จำนวนทั้งสิ้น 1,784,641 คน (กระทรวงมหาดไทย, 2565) และมีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ในบริเวณ ศูนย์กลางทางทางการค้าของภาคอีสานแล้ว ยังเป็นจังหวัดศูนย์กลางทางการศึกษาและเทคโนโลยีของภูมิภาค เนื่องจากเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในอำเภอเมืองครบครัน ทั้งที่พักหลายระดับและบริการต่าง ๆ จำนวนมาก มีทรัพยากรทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และด้านอื่น ๆ หลากหลายรูปแบบ และที่สำคัญคือเป็นที่ตั้งของสนามบิน (บัวพันธ์ พรหมพัก

พิง และวีระยุทธ โพธิ์ถาวร , 2565) จึงทำให้มีสถานบันเทิง เปิดให้บริการอยู่หลายแห่ง โดยเฉพาะบริเวณ ใจกลางเมืองขอนแก่น จะมีสถานบันเทิงจำนวนทั้งสิ้น 22 แห่ง และพบว่าในช่วงเวลาเปิดให้บริการจะมีลูกค้าเข้าไปใช้บริการจำนวนมากและทำให้เกิดปัญหาทางสังคมหลายประการตามมา โดยที่ผ่านมามีการจับกุมผู้ประกอบการสถานบริการที่เปิดให้บริการโดยฝ่าฝืนกฎหมายหลายแห่ง ในข้อหา ปลอมปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ เปิดให้บริการเกินเวลาที่กฎหมายกำหนด พบผู้ให้บริการมั่วสุมเสพยาเสพติด และมีเหตุทะเลาะวิวาท เป็นต้น (กรมการปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น , 2565)

จากสภาพปัญหาด้านสังคมของจังหวัดขอนแก่นในปัจจุบันมีปัญหาด้านด้วยกัน เช่น ปัญหาประชาชนหรือเยาวชนเข้าไปใช้บริการในสถานบันเทิงหรือสถานประกอบการที่คล้ายสถานบันเทิงซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการลักลอบเสพยาเสพติด การทะเลาะวิวาทหรืออาจมีการก่อเหตุรุนแรงไปขึ้นขึ้นการก่ออาชญากรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะก่อผลกระทบโดยตรงต่อครอบครัวผู้เกี่ยวข้อง และมีผลกระทบโดยรวมกับชุมชนและประเทศชาติ โดยปัญหาที่เกิดจากสถานบันเทิงไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงเสริมทำให้สภาพปัญหาด้านสังคมแก้ไขได้ยากมากยิ่งขึ้น สถานบันเทิงเหล่านั้น ได้แก่ ผับ บาร์ ไนท์คลับ สถานบริการอาบ อบ นวด สถานบันเทิงที่มีการแสดงดนตรี ร้านคาราโอเกะ สถานประกอบการนวดตัว เป็นต้น ซึ่งสถานที่เหล่านั้นอาจมีการแอบแฝงเป็นแหล่งมั่วสุมเล่นการพนัน การค้ายาเสพติด การกระทำความผิดกฎหมายในด้านต่าง ๆ ปัญหาด้านการก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ เรื่องเสียงดังจากการประกอบกิจการแสดงดนตรี คาราโอเกะ หรือเปิดเพลงผ่านเครื่องขยายเสียงก่อให้เกิดเสียงดังรบกวนผู้พักอาศัยบริเวณใกล้เคียง ซึ่งก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่กระทบสิทธิของประชาชน ที่มีบ้านพักอาศัยใกล้เคียงสถานประกอบการต่าง ๆ เหล่านี้ หากเกิดอาชญากรรมที่มีสาเหตุจากการทะเลาะวิวาทในสถานบันเทิง อาจก่อให้เกิดความสูญเสียมาสู่ครอบครัวของแต่ละคู่กรณีได้ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายด้านเศรษฐกิจและสังคมตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สภาพปัญหาที่กล่าวมานี้สามารถป้องกันหรือป้องปรามมิให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่นำไปสู่ปัญหาสังคมหรืออาชญากรรมได้ หากมีมาตรการการบังคับใช้กฎหมาย หรือมาตรการตรวจแนะนำเชิงรุกในกลุ่มเป้าหมายสถานบันเทิงต่าง ๆ โดยให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ไม่ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎหมายทั้งเจ้าของสถานบันเทิง สถานประกอบการและผู้ให้บริการ ก็สามารถทำให้สภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้นถูกระงับยั้งลงไปได้ มาตรการบังคับใช้กฎหมายในเชิงรุก คือการจัดระเบียบสังคมซึ่งเป็นการปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะประกอบด้วยหลายภาคส่วน เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ เจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่สรรพสามิต เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นต้น (ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เทศบาลนครขอนแก่น, 2561)

ด้วยความเป็นและปัญหาข้างต้น ประกอบกับรัฐบาลมีคำสั่งในการกวาดล้างการจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิงในช่วงเทศกาลขึ้นปีใหม่ 2566 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทำหน้าที่รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและสถานประกอบการให้ความร่วมมือ ควบคุม ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิงให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่นเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนานโยบายและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับใด

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น มีปัจจัยใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดระเบียบสังคม

การจัดระเบียบสังคม (Social Organization) มีความหมายคล้ายคลึงกับ กฎระเบียบสังคม (Social Order) ซึ่งเป็นการทำให้เกิดความมีระบบระเบียบขึ้นในสังคม โดยการแบ่งกลุ่มของสังคม เป็นส่วนย่อยหรือหน่วยงาน องค์กรเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ โดยมีกฎหมาย ข้อบังคับ วัฒนธรรมและประเพณีเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ด้วยเหตุนี้ทุกสังคมจึงต้องมีการจัดระเบียบสังคมขึ้น เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและขัดเกลาทางสังคม ที่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติของผู้คนได้เป็นอย่างดี โดยสาเหตุที่ต้องมีการจัดระเบียบทางสังคม เนื่องจากสมาชิกในสังคมมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านเพศ อายุ ศาสนา เชื้อชาติ การศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และอุปนิสัยส่วนตัว ฯลฯ ดังนั้น เพื่อให้สมาชิกในสังคมที่มีความแตกต่างกันสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข จึงต้องมีการจัดระเบียบทางสังคม นอกจากนี้สมาชิกในสังคมยังมีจุดมุ่งหมายและความต้องการร่วมกัน เช่น ความต้องการที่อยู่อาศัย ความต้องการในด้านอุปโภคและบริโภค การมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง เป็นต้น ดังนั้นเมื่อสมาชิกในสังคมมีความต้องการเหมือน ๆ กันแต่ทรัพยากรในสังคมมีอยู่อย่างจำกัด เพื่อมิให้เกิดการแย่งชิงทำลายล้างกัน จึงต้องมีการจัดระเบียบทางสังคม เพื่อให้สมาชิกในสังคมมีโอกาส ได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการอย่างยุติธรรม (สุนทรา เขยกลินเทศ, 2561)

2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของนโยบาย หากขั้นตอนของกระบวนการได้กำหนดอย่างสอดคล้องและชัดเจนกับวัตถุประสงค์ ดังนั้น กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงมีความสำคัญต่อการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องมีการผสมผสานทรัพยากรที่เหมาะสม มีการออกแบบแผนงาน เรียงลำดับของงาน และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยสามารถแบ่งการนำนโยบายไปปฏิบัติออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ (ศรายุทธ คชพงศ์, ดนัย ผ่องแผ้ว, กุลชาติ บุญกลั่นสอน และ ธนัสนา โรจนตระกูล, 2564)

2.1 การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาค (Macro Implementation) โดยแบ่งการปฏิบัติในระดับนี้ออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนแรกเป็นการแปลงนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน หรือเพื่อเป็นแผนงานและโครงการ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม หรือราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนขั้นตอนต่อไปเป็นการทำให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นยอมรับแนวทางการปฏิบัติ แผนงาน โครงการ หรือผลของการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติต่อไป

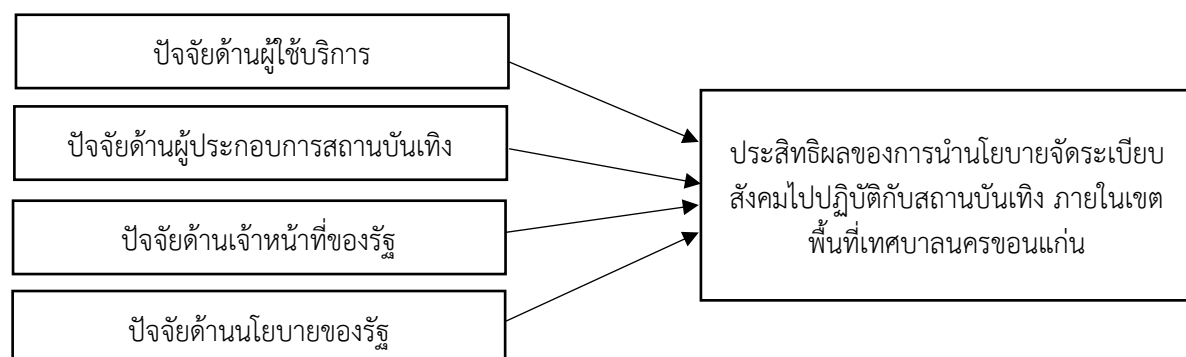
2.2 การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่นโยบายจากส่วนกลางถูกนำมาปฏิบัติในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น

ในขั้นตอนนี้มีความเกี่ยวพันกับความยอมรับของนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข และประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางปฏิบัติของส่วนกลาง

3. การวัดประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การวัดประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการประเมินผลที่มุ่งเน้นการเปรียบเทียบต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายกับผลผลิตที่ได้รับ โดยคำนวณออกมาเป็นสัดส่วนในรูปต้นทุนต่อหน่วย โดยการประเมินผลนโยบายของภาคราชการมักนิยมใช้ โดยเฉพาะนโยบายที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน หรือนโยบายอื่นที่สามารถวัดผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินได้ ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่านโยบายที่นำไปปฏิบัติแล้ว ได้ก่อให้เกิดผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ เกิดผลข้างเคียงหรือผลกระทบที่ไม่คาดหวังหรือไม่ อย่างไร โดยปกติการวัดประสิทธิผลของนโยบายมักจะทำเมื่อนโยบายนั้นสิ้นสุดลงโดยการประเมินภาพรวม หรือการประเมินช่วงดำเนินงานผ่านไประยะหนึ่งแล้ว และสรุปผล ถ้าผลการประเมินเบี่ยงเบนจากวัตถุประสงค์ก็จะปรับปรุงแก้ไขในช่วงเวลาที่เหลือต่อไปโดยทั่วไปการประเมินประสิทธิผลนโยบายสาธารณะมีวิธีการศึกษาที่นิยมปฏิบัติกันอยู่ 2 วิธีคือ 1) การประเมินผลด้วยวิธีการวิจัย (Evaluation Research) และ 2) การประเมินผลด้วยระบบวิเคราะห์ (Analytical Evaluation) (เฉลิมชัย ปัญญาดี, 2564)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากร คือ ผู้ใช้บริการสถานบันเทิงจำนวน 22 แห่ง ภายในเขตพื้นที่เทศบาล นครขอนแก่น ในระหว่างเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่และไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ Cochran (1963) โดยในการวิจัยครั้งนี้กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ซึ่งสูตรในการคำนวณคือ

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{E^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง

P แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำลังสุ่ม = 0.50

Z แทน ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

E แทน ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่เกิดขึ้น = 0.05

ซึ่งสามารถคำนวณขนาดตัวอย่างได้เท่ากับ 384 คน จึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละ โดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อความสะดวกในการประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด คือไม่น้อยกว่า 384 ตัวอย่าง

2. เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันบันเทิงภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น โดยมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) ซึ่งพัฒนามาจากข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2560 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2560)

โดยมีเกณฑ์การให้ความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันบันเทิงภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น โดยมีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ปัจจัย ปัจจัยละ 5 ข้อ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) ซึ่งพัฒนามาจากข้อคำถามของ สุภัสสรฯ ไมทอง (2564) และสราวุธ อุทัยยัง (2563)

โดยมีเกณฑ์การให้ความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index: IOC) โดยทุกข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 ซึ่งถือว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาช (Cronbach's alpha) โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับ

ผู้ให้บริการสถานบันเทิงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน มีการเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นและเที่ยงตรง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจในการให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการ โดยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามได้ 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ คือ

4.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับสถิติเชิงพรรณนาที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบไปด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Average) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยสถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว (Enter Multiple Regression Analysis) กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการ โดยมีตัวแปรตามคือ ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น และตัวแปรอิสระจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ให้บริการ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.50 มีระหว่างอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.50 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 69.50 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=400)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	262	65.50
ชาย	138	34.50
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	28	7.00
20-30 ปี	85	21.25
31-40 ปี	206	51.50
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	81	20.25

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=400) (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	108	27.00
15,000-30,000 บาท	278	69.50
มากกว่า 30,000 บาท	14	3.50

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิงภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

ประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.27$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีประสิทธิผลมากที่สุดคือ พนักงานในสถานบันเทิงมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ สถานบันเทิงควบคุมการแสดงมิให้เข้าไปในทางลามกหรืออนาจาร ($\bar{x}=4.36$, S.D.=0.58) ส่วนข้อที่มีประสิทธิผลต่ำที่สุดคือ สถานบันเทิงตั้งอยู่ห่างไกลย่านที่อยู่อาศัย หรือไม่อยู่ใกล้ชิดสถานที่ทางศาสนา สถานศึกษา สถานพยาบาล ($\bar{x}=4.10$, S.D.=0.71) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

ประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
สถานบันเทิงเปิดและปิดทำการตามเวลาที่กฎหมายกำหนด	4.30	0.75	มาก
สถานบันเทิงมีใบอนุญาตในการเปิดสถานบันเทิงถูกต้องตามกฎหมาย	4.14	0.78	มาก
สถานบันเทิงมีการถ่ายเทอากาศสะดวก และมีการรักษาความสะอาดในสถานบันเทิง	4.27	0.74	มาก
สถานบันเทิงตั้งอยู่ห่างไกลย่านที่อยู่อาศัย หรือไม่อยู่ใกล้ชิดสถานที่ทางศาสนา สถานศึกษา สถานพยาบาล	4.10	0.71	มาก
สถานบันเทิงห้ามมิให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์เข้าใช้บริการ	4.31	0.75	มาก
สถานบันเทิงมีการตรวจสอบสิ่งผิดกฎหมายของผู้ใช้บริการ เช่น ยาเสพติด อาวุธ เป็นต้น	4.29	0.56	มาก
สถานบันเทิงมีมาตรการดูแลความสงบเรียบร้อย หรือมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คอยดูแลผู้ให้บริการ	4.30	0.55	มาก
สถานบันเทิงมีระบบรักษาความปลอดภัย เช่น ถังดับเพลิง ระบบป้องกัน-แจ้งเตือนไฟไหม้ ป้ายทางออกฉุกเฉิน เป็นต้น	4.19	0.50	มาก
พนักงานในสถานบันเทิงมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์	4.40	0.58	มาก

สถาบันเชิงควบคุมการแสดงมีให้เป็นไปในทางลามก หรือ อนาจาร	4.36	0.58	มาก
โดยภาพรวม	4.27	0.49	มาก

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันเชิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันเชิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดสรรปัจจัย 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคม คือ ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ ($\bar{x}=3.96$, S.D.=0.63) ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง ($\bar{x}=3.81$, S.D.=0.73) ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ($\bar{x}=4.04$, S.D.=0.76) และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ($\bar{x}=4.24$, S.D.=0.70) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันเชิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบาย จัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถาบันเชิง	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ	3.96	0.63	มาก
ผู้ใช้บริการพกบัตรประจำตัวประชาชนและแสดงบัตรก่อนเข้า ใช้บริการ	3.87	0.73	มาก
ผู้ใช้บริการมิได้พกพาอาวุธเข้าไปในสถานบันเทิง	4.00	0.73	มาก
ผู้ใช้บริการมิได้พกพายาเสพติดที่ผิดกฎหมายเข้าไปในสถาน บันเทิง	3.97	0.76	มาก
ผู้ใช้บริการมิได้มีการประพฤติตนในทางลามกอนาจารหรือมี การค้าประเวณีในสถานบันเทิง	3.98	0.85	มาก
ผู้ใช้บริการมิได้อยู่ในอาการมึนเมาจนประพฤตินุญระหว่าง ใช้บริการในสถานบันเทิง	4.00	0.78	มาก
ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง	3.81	0.73	มาก
ผู้ประกอบการมีป้ายกำหนดเวลาเปิดและปิดชัดเจน	3.81	0.87	มาก
ผู้ประกอบการมีป้ายห้ามบุคคลที่อายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ เข้ารับบริการ	3.72	0.80	มาก
ผู้ประกอบการมีป้ายห้ามมิให้นำสิ่งผิดกฎหมายเข้าไปยัง สถานประกอบการ	3.83	0.87	มาก
ผู้ประกอบการมีการควบคุมปริมาณผู้มาใช้บริการ	3.70	0.83	มาก
ผู้ประกอบการมีการประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดต่าง ๆ ของสถาน บันเทิงผ่านช่องทางต่าง ๆ และช่องทางออนไลน์	3.98	0.84	มาก
ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ	4.04	0.76	มาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบาย จัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการตรวจสอบเวลาเปิดและปิดให้เป็นไปตามกฎหมาย	4.24	0.81	มาก
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการตรวจสอบผู้ใช้บริการและพนักงานในร้านที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด	3.83	0.79	มาก
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการตรวจสอบสิ่งผิดกฎหมายในสถานประกอบการ	4.03	0.87	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบาย จัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการตรวจสอบความถูกต้องของสถา ประกอบการ เช่น ใบอนุญาต โครงสร้างสถานบันเทิง อุปกรณ์ รักษาความปลอดภัย เป็นต้น	4.09	0.87	มาก
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการตรวจสอบมิให้มีการแสดงที่ลามก อนาจาร หรือมีการค้าประเวณีในสถานบันเทิง	4.00	0.92	มาก
ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	4.24	0.70	มาก
นโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิง ได้รับการยอมรับและ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายจากภาคประชาชน	4.27	0.82	มาก
นโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิง มีการติดตามผลและ ประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.28	0.82	มาก
นโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิง มีการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับรู้โดยทั่ว	4.17	0.83	มาก
นโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิง มีการบังคับใช้และ มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนอย่างจริงจัง	4.19	0.71	มาก
นโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิง มีหน่วยงานที่จัดตั้ง ขึ้นโดยเฉพาะควบคุมดูแล	4.30	0.64	มาก

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว (enter multiple regression analysis)

จากการตรวจสอบค่า Collinearity ของตัวแปรอิสระ พบว่า ค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุดคือ 0.19 ซึ่งไม่ต่ำกว่า 0.10 หรือถ้า VIF ที่มีค่ามากที่สุดคือ 5.38 ซึ่งน้อยกว่า 10 ดังนั้นแสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกิด Multicollinearity นั้นเอง (O'Brien and Marakas, 2006) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การตรวจสอบค่า Collinearity ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	Tolerance	VIF
ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ	0.31	3.21
ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถาน บันเทิง	0.35	2.83
ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ	0.19	5.38
ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	0.31	3.22

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความแปรปรวน พบว่า ตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น (Y) โดยตัวแปรอิสระที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ (X_3) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ (X_4) ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง (X_2) และปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ (X_1) โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรนี้มีค่า p-value น้อยกว่า 0.05 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น ได้ร้อยละ 89 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 89 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.17 ดังรายละเอียดในตารางที่ 5 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.56 + 0.36(X_3) + 0.29(X_4) + 0.08(X_2) + 0.07(X_1)$$

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ของสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	b	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	1.56	0.06		27.45	0.00
ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ (X_1)	0.07	0.02	0.09	2.83	0.01
ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถาน บันเทิง (X_2)	0.08	0.02	0.12	4.23	0.00
ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ (X_3)	0.36	0.03	0.55	13.99	0.00
ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ (X_4)	0.29	0.02	0.41	13.64	0.00
R=0.94, $R^2=0.89$, Adjusted $R^2=0.89$, $SE_{est}=0.17$ F=777.63, p-value=0.00					

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น สามารถสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิงภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ภาครัฐสั่งการให้หน่วยงานภาครัฐในทุกภาคส่วนเข้มงวดกวดขันกับการตรวจสอบสถานบันเทิงมากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นให้น้อยลง อาทิ เช่น การจ้างงานเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี การแสดงที่ลามกอนาจาร หรือ การที่สถานบันเทิงห้ามมิให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบปีบริบูรณ์เข้าใช้บริการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่กฎหมายบังคับและมีบทลงโทษค่อนข้างรุนแรงแก่สถานประกอบการ ด้วยเหตุจากสถานบันเทิงเป็นแหล่งที่อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อเด็กและเยาวชนของชาติได้ จึงต้องมีการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ และจัดระเบียบสถานบันเทิงให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย ประกอบกับในยุคปัจจุบันเป็นยุคดิจิทัลที่มีการสื่อสารอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้ดังข่าวสารต่าง ๆ ในโลกอินเทอร์เน็ต มีการเผยแพร่กันอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข่าวสารและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างทั่วถึงกัน ซึ่งสิ่งนี้ก็เป็นสิ่งที่เร่งรัดให้รัฐต้องเอาใจจริงเอาใจกับการจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิงด้วย ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการจัดระเบียบสังคมเป็นเครื่องมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อกลุ่มเด็กและเยาวชนของชาติทั้งด้านยาเสพติด อบายมุข อาชญากรรม ในด้านต่าง ๆ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ อุทัยยัง (2563) ที่พบว่า ประสิทธิภาพการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งเกิดจากการที่หน่วยงานส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และสามารถควบคุมสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างได้ผล

2. จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว ตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น โดยตัวแปรอิสระที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง และปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ โดยอธิบายได้ว่า 1) ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบและจัดระเบียบสถานบันเทิง มีความเคร่งครัดและหมั่นตรวจสอบความถูกต้องของสถานบันเทิง โดยเฉพาะในด้านการตรวจสอบเวลาเปิดและปิดสถานบันเทิงให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ออกสำรวจและดำเนินการให้สถานบันเทิงเปิดปิดตามเวลาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิงสูงขึ้น 2) ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ เป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิงสูงขึ้น ทั้งนี้ นโยบายรัฐนั้น จะต้องได้รับการเห็นชอบและยอมรับจากทุกภาคส่วน จึงจะทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติจริงได้ และจะต้องมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะควบคุมดูแลนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิง ตลอดจนมีการติดตามผลและประเมินอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้นโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิงประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ 3) ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะให้ความร่วมมือกับทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด เนื่องจากหากกระทำความผิดจะได้รับบทลงโทษที่ค่อนข้างรุนแรง ทำให้ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิงส่งผลให้ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิงสูงขึ้น และ 4) ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ ถือว่าเป็นส่วนที่จะทำให้นโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิงประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้หรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจาก หากผู้ใช้บริการทำอะไรตามใจไม่เคารพกฎระเบียบที่วางไว้ ก็จะส่งผลให้เกิดความวุ่นวายขึ้นได้ ดังนั้นนอกจากจะมีนโยบายที่ดี มีเจ้าหน้าที่ ที่เข้มงวดกวดขันและบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด และผู้ประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ผู้ใช้บริการก็ต้องปฏิบัติตามให้ถูก

กฎหมายและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเต็มที่ ทำให้ปัจจัยด้านผู้ให้บริการส่งผลให้ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิงสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัทสร ไม้ทอง (2564) ที่ศึกษาการนำนโยบายการจัดระเบียบสังคมไปสู่การปฏิบัติ กรณีศึกษาการจัดระเบียบสถานบริการในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่พบว่าปัจจัยด้านการนำนโยบายการจัดระเบียบสังคมไปสู่การปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายการจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติในสถานบริการ ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติตามระเบียบทางสังคมนั้น เป็นความเกี่ยวข้องกันระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือกลุ่มคนต่อกันที่มีต่อขนบธรรมเนียมประเพณี อุดมการณ์ รวมไปถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ทางสังคม ซึ่งบรรดาสิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อการกระทำหรือปฏิกิริยาของบุคคลนั้น ๆ นั่นคือ บุคคลจะทำอะไรตามใจชอบไม่ได้ จะต้องปรับปรุงบุคลิกภาพของตน หรือทำอะไรให้คล้อยไปตามแนวทางที่สังคมนั้น ๆ ยอมรับนับถือ เช่นเดียวกับการนำนโยบายการจัดระเบียบสังคมไปสู่การปฏิบัติในสถานบริการ ซึ่งทุกคนที่มีความเกี่ยวข้องต่างก็ต้องทราบกฎระเบียบต่าง ๆ เหล่านี้ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ เพื่อให้ทุกอย่างดำเนินไปอย่างราบรื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานบันเทิงตั้งอยู่ห่างไกลย่านที่อยู่อาศัย หรือไม่อยู่ใกล้ชิดสถานที่ทางศาสนา สถานศึกษา สถานพยาบาล ดังนั้นควรมีการควบคุมการจัดตั้งสถานบันเทิงที่จะตั้งใหม่ ให้อยู่ไกลกว่าสถานที่ดังกล่าวอย่างเด็ดขาด ส่วนสถานบันเทิงที่จัดตั้งแล้วแต่ยังอยู่ใกล้สถานที่เหล่านั้น ควรมีการพูดคุยหาทางออกร่วมกับผู้ประกอบการในการย้าย การปรับปรุง หรือปรับเปลี่ยน เพื่อมิให้รบกวนสถานที่ที่กฎหมายห้ามไว้ข้างต้น

1.2 จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว พบว่า ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง และปัจจัยด้านผู้ให้บริการ มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น กล่าวคือ หากต้องการที่จะให้ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิงเพิ่มมากยิ่งขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยเป็นสำคัญ โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในข้อที่ยังปฏิบัติได้ต่ำอยู่ ดังนี้

1.2.1 ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรมีการจัดสรรกำลังพลให้เหมาะสมต่อจำนวนสถานประกอบการและจำนวนผู้มาใช้บริการ เพื่อให้สามารถดำเนินการตรวจสอบทั้งผู้ให้บริการและพนักงานในร้านที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และตรวจสอบสิ่งผิดกฎหมายในสถานประกอบการ

1.2.2 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ในการจัดระเบียบสังคมในสถานบันเทิง ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้โดยทั่วผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ และควรมีการบังคับใช้และมีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนอย่างเด็ดขาด

1.2.3 ปัจจัยด้านผู้ประกอบการสถานบันเทิง ควรมีการควบคุมมิให้ผู้มาใช้บริการจำนวนมากเกินไป จนเกิดการแออัดหรือเกิดอันตรายระหว่างใช้บริการในสถานบันเทิง ตลอดจนเข้มงวดกับเยาวชนที่อายุต่ำกว่าสิบปี ที่มักลักลอบเข้าไปในสถานประกอบการด้วยวิธีต่าง ๆ

1.2.4 ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้ใช้บริการ มิได้ปฏิบัติตนผิดกฎหมายและเคารพกฎเกณฑ์ก่อนเข้าใช้บริการสถานบันเทิง เช่น พกบัตรประจำตัวประชาชนและแสดงบัตรก่อนเข้าใช้บริการ ไม่พกพาสิ่งผิดกฎหมายและอาวุธเข้าไปในสถานบันเทิง ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ไม่ประพฤติตนในทางลามกอนาจาร หรือไม่มีการค้าประเวณีในสถานบันเทิง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสิทธิผลและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดระเบียบสังคมสถานบันเทิง เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็นและทราบถึงความรู้สึกของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2.2 การวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงพื้นที่เดียวคือ ผู้ใช้บริการสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายพื้นที่ในการวิจัยให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้หาข้อสรุปและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น. 2565. เอกสารประกอบการอนุญาตสถานบริการ.
ขอนแก่น: ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น.
- กระทรวงมหาดไทย. 2565. จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร. กรุงเทพฯ:
สำนักทะเบียนกลาง.
- จุฑาทิพย์ พรหมวงศ์, อโณทัย งามวิชัยกิจ และยุทธนา ธรรมเจริญ. 2561. “พฤติกรรมการใช้บริการผับและสถานบันเทิงรอบสถานศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร”. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(1) หน้า 23-37.
- เฉลิมชัย ปัญญาดี. 2564. การประเมินนโยบาย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- นฤสรณ์ จินวรรณ และพิษณุ อภิสมภารโยธิน. 2565. “พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องสถานบันเทิงตอนกลางคืนของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก”. วารสารการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2(2) หน้า 1-13.
- บัวพันธ์ พรหมพักพิง และวีระยุทธ โพธิ์ถาวร. 2565. การขยายตัวเมืองขอนแก่น. ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2560. การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เทศบาลนครขอนแก่น. (2561). เอกสารประกอบการประเมินสถานบันเทิง.
ขอนแก่น: เทศบาลนครขอนแก่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2563. การกำหนดอายุเยาวชน. จากอินเทอร์เน็ต
<http://legacy.orst.go.th/?knowledges=%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%B3%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%94%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B9%80%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%8A%E0%B8%99-%E0%B9%82%E0%B8%94%E0%B8%A2-%E0%B8%A8>

- ศรายุทธ คชพงศ์, ดนัย ผ่องแผ้ว, กุลชาติ บุญกลั่นสอน และ ธนัสนา โรจนตระกูล. 2564. “การนำนโยบาย
สาธารณะไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. Journal of Modern Learning
Development, 6(5) หน้า 274-288.
- สรารุท อุทธิยัง. 2563. ประสิทธิผลการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติใน
อำเภอปง จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2560. พระราชบัญญัติสถานบริการ. จากอินเทอร์เน็ต
<http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%CA10/%CA10-20-9999-update.pdf>
- สุนทรา เขยกลืนเทศ. 2561. บทเรียนสำเร็จรูปมนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภัทสร ไม้ทอง. 2564. “การนำนโยบายการจัดระเบียบสังคมไปสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษาการจัดระเบียบ
สถานบริการในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี”. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและ
เทคโนโลยีอีสเทิร์น, 18(1) หน้า 639-647.
- Cochran, W.G. 1963. Sampling Technique. 2nd Edition. New York: John Wiley and Sons.